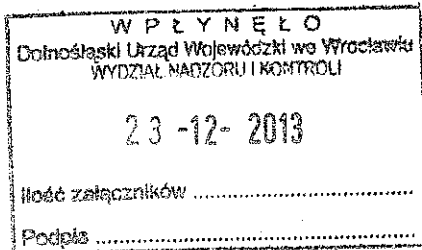

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 23.12.2013 r.

PS-KNPS.431.2.25.2013/EK

Pani
Ewa Watral
Dyrektor
Domu Dziecka
ul. Wandy 10
59-220 Legnica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 22 – 25 listopada 2013 r. na podstawie art. 122 i art. 123 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135, ze zm.) zespół kontrolny w składzie Edyta Kubicka - starszy inspektor wojewódzki, przewodnicząca kontroli oraz Grażyna Zielińska - starszy inspektor wojewódzki, kontroler z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Domu Dziecka mieszczącym się przy ul. Wandy 10 w Legnicy.

Zakres kontroli obejmował realizację zadań placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego w zakresie dokumentowania pracy opiekuńczo – wychowawczej wynikającej z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135, ze zm.) i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz.1720).

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na II półroczu 2013 r. zatwierdzony w dniu 28 czerwca 2013 roku. W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2012 roku do 22 listopada 2013 roku funkcję dyrektora placówki sprawowała Pani Ewa Watral odpowiedzialna za wykonywanie zadań w obszarach kontrolowanych zagadnień. W zakresie działalności placówki objętej kontrolą wydaje się ocenę pozytywną. Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie dokumentów przedłożonych przez Dyrektora placówki, tj.: regulaminu placówki, diagnoz, planów pomocy, kart pobytu dziecka, kart udziału w zajęciach specjalistycznych, arkuszy badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych, protokołów i wniosków z posiedzeń stałych zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, ewidencji dzieci, dokumentacji dołączonej do skierowania dziecka do placówki, dokumentacji potwierdzającej pracę z rodziną biologiczną, zgłoszeń do ośrodków adopcyjnych, dowodów wypłaty kieszonkowego, dokumentacji dotyczącej opieki nocnej, samowolnych opuszczeń placówki oraz usamodzielnień wychowanków.

Dom Dziecka w Legnicy jest publiczną jednostką organizacyjną Gminy Legnica. Placówka posiada zezwolenie bezterminowe Wojewody Dolnośląskiego z dnia 16 listopada 2010 roku, Nr PS.V.9013-13/10. Regulaminowa liczba miejsc w placówce wynosi 26. W dniu kontroli liczba wychowanków ujętych w ewidencji placówki wynosiła 25.

Placówka znajduje się w stosunkowo dużej odległości od centrum miasta, w wolnostojącym, dwupiętrowym budynku. Na parterze jest kuchnia, jadalnia, świetlica, pomieszczenia specjalistów, gabinet dyrektora, dwa pokoje dla wychowanków i pokój dla

matki z dzieckiem. Na pierwszym piętrze jest świetlica oraz pokoje podopiecznych. Na ostatnim piętrze – poddaszu - jest również jeden pokój, obecnie mieszka w nim usamodzielniana wychowanka. Zielony teren wokół budynku jest ogrodzony, zadbane i dobrze utrzymany.

Zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 1-5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, przy kierowaniu dzieci do placówki należy dołączyć stosowną dokumentację. W teczkach osobowych wychowanków są: postanowienia sądowe, skierowanie do placówki, odpis aktu urodzenia, dokumentacja medyczna i szkolna oraz informacja o prowadzonej pracy z rodziną dziecka, najczęściej w postaci wywiadu środowiskowego. W kontrolowanym okresie, tj. po 1 stycznia 2012 roku do placówki skierowano 9 wychowanków, a jedenastu w tym czasie opuściło placówkę.

Na podstawie § 14 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki psycholog lub pedagog powinien sporządzić diagnozę. Dla wszystkich wychowanków przyjętych po 1 stycznia 2012 roku zostały opracowane diagnozy psychofizyczne w oparciu o obowiązujące przepisy. Dla pozostałych wychowanków, specjaliści sukcesywnie przygotowują diagnozy w wymaganej formie. Ustalono, że wszystkie „nowe” diagnozy zawierają obszary wskazane w cytowanym wyżej rozporządzeniu, a także wskazówki dotyczące dalszej pracy w poszczególnych obszarach. W przypadku wychowanków: Krystiana B., Marii D. i Grzegorza D. wskazane jest niezwłoczne opracowanie ponownej diagnozy, ponieważ obecne są już mocno przedawnione i w dużej mierze nieaktualne (sporządzone w latach 2005 - 2007), nie mogą być podstawą przy opracowywaniu indywidualnych planów pomocy.

Po opracowaniu diagnozy, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka, powinien opracować plan pomocy dziecku (§ 15 ust. 1 cyt. rozporządzenia). Plany przygotowuje wychowawca opierając się na wcześniejszych diagnozach. W przypadku niewielu gmin został wyznaczony asystent rodziny, wśród wychowanków Placówki żaden go nie miał. W dokumencie określone są cele i działania długo i krótkoterminowe w poszczególnych obszarach: rodzinnym, zdrowotnym, edukacyjnym, opiekuńczym, emocjonalnym oraz dotyczącym umiejętności społecznych i usamodzielnienia. Wskazane są osoby odpowiedzialne za realizację celów. Modyfikacja planów sporządzana jest podczas posiedzeń zespołu ds. okresowej oceny. Dokonując analizy dokumentów stwierdzono, że plany pomocy dziecku uwzględniają zapisy § 15 ust. 3 i 5 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Obligatoryjnym dokumentem prowadzonym w placówce jest karta pobytu dziecka, o czym mówi § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia. Ustalono, że wszystkie dzieci mają prowadzone karty, uzupełniane raz w miesiącu. Wpisy do kart opatrzone są komentarzem wychowawcy.

Zgodnie z § 17 ust.1 pkt 3 i 4 rozporządzenia w placówce prowadzone są dla wszystkich wychowanków karty udziału w zajęciach specjalistycznych oraz dla wybranych arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych. Dokumentacja w tym zakresie prowadzona jest odrębnie przez psychologa i pedagoga. Specjaliści w kartach udziału w zajęciach specjalistycznych wskazują rodzaj zajęć, termin oraz ich przebieg. Dzieci uczestniczą w zajęciach korekcyjno – kompensacyjnych, wyrównawczych, oraz socjoterapeutycznych prowadzonych przez jedną z wychowawczyń, posiadających odpowiednie uprawnienia. Kwalifikacja dzieci do udziału w zajęciach specjalistycznych odbywa się podczas posiedzeń zespołów. Obecnie z psychologiem pracuje indywidualnie czterech wychowanków, wcześniej było ich 7, z pedagogiem pracuje 7 dzieci. Każdy ze

specjalistów ponadto prowadzi dziennik zajęć, w którym odnotowuje swoje codzienne czynności.

Na podstawie § 17 ust. 5 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej w placówce winna być prowadzona ewidencja dzieci. W kontrolowanej placówce księga ewidencyjna prowadzona jest w formie miesięcznych raportów, które zawierają następujące informacje: imię i nazwisko dziecka, datę urodzenia, imię i nazwisko rodziców, adres ich zamieszkania oraz adres ostatniego zamieszkania dziecka.

W placówce opiekuńczo – wychowawczej w Legnicy funkcjonuje stały zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Analiza dokumentacji w tym obszarze wskazuje, że każde dziecko przynajmniej dwa razy w ciągu roku było poddane ocenie zespołu. Jego sytuacja omawiana była zgodnie z obszarami wskazanymi w art. 136 ustawy. Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka, zespół formułował na piśmie wnioski dotyczący zasadności jego dalszego pobytu w placówce wraz z uzasadnieniem i przysyłał go do właściwego sądu. Ponadto sporządzany jest jeden ogólny protokół sumujący wszystkie uzyskane na posiedzeniu informacje. W kontrolowanym okresie zespoły odbyły się: 17 i 18 czerwca 2013 r., 13 i 20 lutego 2013 r., 28 listopada 2012 r., 10 i 20 września 2012 r., 12 i 19 czerwca 2012 r. i 17 i 24 stycznia 2012 r. W składzie zespołów zwykle obecni byli, zgodnie z art. 137 pkt 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy: dyrektor placówki, pedagog, psycholog, wychowawcy, nie zawsze obecny był przedstawiciel organizatora pieczy zastępcze.

Analizie kontrolnej podlegały także dokumenty dotyczące pracy z rodziną biologiczną wychowanków. Pracownik socjalny w zeszycie kontaktów sporządza notatki ze wszystkich wizyt domowych, rozmów indywidualnych i telefonicznych z rodziną. Również odnotowywane są wszystkie kontakty podjęte z innymi instytucjami w sprawie rodziny. W dokumentacji znajdują się arkusze wywiadów środowiskowych, a w teczkach dzieci jest tzw. formularz rozmowy z rodzicami, zawierający sześć pytań skierowanych do nich. Ponadto dla niektórych rodzin opracowane są plany pracy z rodziną i ocena realizacji kontraktu – jeśli jest już taka dokonana.

W kontrolowanym okresie, zgodnie z art. 100 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, siedmioro dzieci z uregulowaną sytuacją prawną zostało zgłoszonych do ośrodka adopcyjnego. Większość z tych podopiecznych nie wyraża jednak zgody na adopcję.

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej w placówce wypłacana jest wychowankom kwota pieniężna do własnego dysponowania. W placówce działa Samorząd Wychowanków, który określił zasady przyznawania i wypłacania pieniędzy. Listy wypłat kieszonkowego potwierdzają, że przyznawane dzieciom kwoty mieszczą się w granicach określonych prawem i wynoszą od 10 do 30 zł. Wychowankowie podpisem potwierdzają odbiór pieniędzy.

W § 5 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej wskazano czynności, które powinny być podjęte w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności dziecka w placówce. W Domu Dziecka obowiązuje wiele procedur dotyczących różnych okoliczności, w tym m.in. procedura postępowania w przypadku ucieczek czy nieusprawiedliwionych i samowolnych wyjść. Wskazuje ona działania konieczne do podjęcia w przypadku nieobecności wychowanka. Procedura obowiązuje od października 2006 roku. W czerwcu bieżącego roku wszyscy pracownicy ponownie się z nią zapoznali, jak i z pozostałymi.

Dyżury nocne są pełnione zawsze przez dwóch wychowawców. Obligatoryjne obchody nocne wynikające z § 12 ust. 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy

zastępczej są odnotowywane w księdze dyżurów. W ciągu nocy są trzy wpisy w godzinach: 23:00, 1:00 i 5:30. Oprócz tego odznaczone są też godziny skrajne dyżuru - 22:00 i 6:00.

W kontrolowanym okresie, tj. od 1 stycznia 2012 roku do dnia kontroli, 9 wychowanków osiągnęło pełnoletność. Wśród nich 7 wychowanków zostało usamodzielnionych i opuściło placówkę. Analiza dokumentacji w tym zakresie wskazuje, że wszystkim usamodzielnianym - zainteresowanym tym procesem - terminowo sporządzano indywidualne plany usamodzielnienia (ipu) oraz wyznaczano opiekuna procesu. Natomiast wśród pełnoletnich i skreślonych z listy wychowanków znalazły się też osoby, które przebywały na długotrwałych ucieczkach, z którymi nie było możliwości opracowania indywidualnych planów usamodzielnienia. Jedna z wychowanek natomiast regularnie odmawiała opracowania ipu, nie była zainteresowana procedurą. Dopiero pod koniec pobytu w Placówce zdecydowała się na współpracę, stąd termin opracowania jej dokumentacji w tym obszarze jest przekroczony.

Nie sformułowano zaleceń pokontrolnych.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

(podpis wojewody lub upoważnionej osoby)
Marszałek Województwa Śląskiego

Do wiadomości:

1. Prezydent Miasta Legnicy
2. a/a

